

Slut på tunga lyft i spegelsliperi

- Arbetsplats:** Spegelsliperiet Lindberg & Co AB, Alstermo.
- Kontaktperson:** Lars Lindberg ,0481-61415.
- Arbetslivsfondens handläggare:** Jan Ljungqvist, Kronobergslän.
- Skribent:** Rolf Wenander.
- Sammanfattning:** Spegelsliperiet Lindberg & Co i Alstermo har varit i verksamhet sedan 1945. Företaget ville aktivt förändra arbetsinnehållet genom arbetsrotation. Vidare skulle arbetet göras innehållsrikt, omväxlande och utvecklande för individen. Arbetsplatserna skulle förändras så att arbets- och belastningsskador kunde förebyggas. Spegelsliperiet Lindberg & Co skulle bli en intressant och attraktiv arbetsplats.

Bakgrund:

Spegelsliperiet Lindberg & Co ligger i Alstermo, Uppvidinge kommun. Orten och kommunen har drabbats hårt av att antalet arbetstillfällen minskat de senaste åren. Lindberg & Co har dock klarat sig förhållandevis väl ur lågkonjunkturen. Företaget startades 1945 av Walter Lindberg och Eskil Fransson. Sedan 1962 är företaget aktiebolag. Företaget har under hela sin verksamhetstid expanderat och gått med vinst. År 1980 hade företaget 29 anställda. I dag är antalet 42. Av dem är 37 kollektivanställda och fem tjänstemän. Familjerna Lindberg och Fransson äger var sin hälft i företaget. Lindberg & Co är i första hand underleverantör och tillverkare av både kompletta speglar och glas samt halvfabrikat. Företaget behärskar hela förloppet från konstruktion till färdig produkt. Detta utförs i nära samarbete med kunden. Lindberg & Cos styrka är att vara flexibel och även kunna ta mycket små order. Ikea är företagets största kund och svarar för 50 procent av Lindberg & Cos

omsättning. Via Ikea exporterar Lindberg & Co till länder som Tyskland, USA, Kanada, Belgien, Schweiz och Norge. Övriga länder som importerar speglar är England, Danmark och Finland. Omsättningen är i dag 60 miljoner kronor. De kollektivanställda är anslutna till Träindustriarbetareförbundet. Företaget är anslutet till SAF via ett hängavtal. Sjukfrånvaron under perioden 1 juni 1991 till och med 31 maj 1992 är 1 676 timmar. Av detta var 636 timmar korttid och 1 040 timmar långtidsfrånvaro. När mätningen gjordes om mellan den 1 juni 1992 och den 31 maj 1993 resulterade det i en sjukfrånvaro på 2 737 timmar, 703 timmar korttid och 2 034 långtid. Företaget har varit så gott som förskonat från arbetsskador. Under åren 1990-93 har fyra personer börjat arbeta hos Lindberg & Co. Ingen har slutat sin tjänst. – Personalomsättningen kommer att öka när högkonjunkturen slår igenom igen, hävdar vice VD Lars Lindberg. Så var det vid den förra högkonjunkturen under 80-talet. Produktionslokalerna är i bra skick. Den totala produktionsytan är cirka 10 000

kvadratmeter, varav 4 000 kvadratmeter är kontors- och personalutrymmen. Under 1992 byggde företaget om sin skärhall för 600 000 kronor för att få en säkrare hantering av spegelglaset. Lastbilarna som levererar vår råvara från bland annat Tyskland, lossades tidigare utomhus och med truck, berättar vice VD Lars Lindberg. Numera sker lossning inomhus och med travers. Tidigare, med mycket manuellt arbete, tog det tre timmar att lossa en lastbil spegelglas. Sliperiet stod på tur att byggas om, när ansökan skickades in till Arbetslivsfonden. Personalen vidareutbildades inte tidigare, men företagsledning och fack var överens om att detta hämmade individens utveckling och företagets flexibilitet och vidareutveckling. Att vi vände oss till Arbetslivsfonden var ett mycket ovanligt steg för oss, säger vice VD Lars Lindberg. Företaget har aldrig tidigare vare sig lånat ett enda öre eller ansökt om ett enda bidrag. Men vi stod för några år sedan inför ett vägval. Företaget har alltid varit expansivt och klarat sig igenom alla olika konjunkturer. Dock hade vi en svacka i omsättningen i maj 1993. I det läget måste vi välja mellan att satsa eller att säga upp medarbetare. Vi valde att satsa. Ungefär samtidigt hade vår största kund, Ikea fått krävt av oss att vi skulle certifiera oss för ISO 9 000, den internationella kvalitetsstandard. Vår kvalitetskonsulent tipsade oss om möjligheten att vi kunde vända oss till Arbetslivsfonden. Eftersom vi var ett litet företag skulle det gå bra, fick vi veta. Så började samarbetet.

Mål:

Lindberg & Co planerade en genomgripande förändring som skulle beröra alla anställda. Företaget investerade i nya maskiner i sliperiet på cirka 11 miljoner kronor. Syftet och ambitionen med denna förändring var att göra det dagliga arbetet mer innehållsrikt, omväxlande och utvecklande för individen. Därmed skulle företaget också öka motivationen och förståelsen för problem som skulle kunna uppstå. Trivseln på arbetsplatsen skulle bli bättre. Samarbetet mellan olika avdelningar skulle främjas. Väl fungerande och ergonomiskt rätt utformade arbetsplatser, där arbets- och belastningsskador skulle kunna förebyggas var ett mål med förändringen. Rehabiliteringsfallen skulle också tas om hand och föras tillbaka till meningsfulla uppgifter. Lindberg & Co bedömde att det fanns stora möjligheter att utveckla

verksamheten och att efterfrågan på företagets produkter kommer att öka. Ett mål med utvecklingsprogrammet var att få ungdomar intresserade av företaget som en tänkbar arbetsplats. Målet var vidare att ungdomar ska stanna på företaget i många år. Avsikten var att sjukfrånvaron skulle ner till tre procent, personalomsättningen skulle minska till två procent och arbetsskadorna skulle bli noll. Så gott som alla manuella lyft i fabriken skulle försvinna.

Genomförande:

Lindberg & Co avsåg att göra förändringar som kunde berättiga till stöd från Arbetslivsfonden på 1,7 miljoner kronor. Företaget sökte 665 000 kronor i bidrag till fysisk arbetsmiljö och lokalt arbetsmiljöarbete. Arbetslivsfonden beviljade 506 000 kronor i bidrag. Totalt satsade Lindberg & Co 11 miljoner kronor i nya maskiner. Bland annat har en ny slipmaskin som slipar speglar på alla fyra sidor, installerats. Det är den första i världen. Ytterligare nya maskiner har installerats, en dubbelkantslip med påläggare, som gör att medarbetarna slipper tunga lyft med handkraft. Vid en linje gjorde tidigare tre medarbetare sammanlagt 12 lyft per spegelglasskiva. Nu är de lyften helt borta. Påläggaren är en maskin med sugproppar som lyfter glasskivorna. Vidare har en helautomatisk borrlinje med påläggare monterats in. En helautomatisk fasonfassettslinje har också byggts. Två nya skärmaskiner har installerats och en tredje kommer under februari 1995. Rotationen mellan olika befattningar har inte slagit igenom riktigt ännu. Däremot har en anställd fått reparationsansvar vid sidan om ordinarie arbete. Det är resultatet av ett nytänkande, enligt Lars Lindberg. Lindberg & Cos maskinutrustning representerar så stora värden att förebyggande underhåll är nödvändigt. Utbildning har genomförts i ergonomi och arbetsmiljö. Arbetsmiljömål har formulerats.

Resultat:

– Arbetsmiljön har förbättrats, anser vice VD Lars Lindberg och han får medhåll av Träs facklige representant Hjalmar Carisson. Produktiviteten har påverkats positivt och förbättrats med 50 procent. Packningen har automatiserats så långt det är möjligt. Sjuktalet har gått ner kraftigt! Företaget stod inför valet att säga upp medarbetare eller att satsa vidare. Valet blev

att satsa vidare. Det skedde med Arbetslivsfondens hjälp. Med satsningen följde att ytterligare sju personer kunde anställas.

Värdering:

Europamarknaden möter oss med respekt, säger Lars Lindberg. Vi har nu en av världens modernaste anläggningar. Sveriges totalimport av spegelglasråvara är 750 000 kvadratmeter glas. Av dessa vidareförädlar Lindberg & Co 450 000 kvadratmeter. Lindberg & Co har fyra underleverantörer i träbranschen. De har totalt 70 anställda som är beroende av att Lindberg har en god marknad.

Hjalmar Carlsson är nöjd med Arbetslivsfondens insatser. Han konstaterar att arbetsmiljön blivit bättre. I dag finns inget i verksamheten som påverkar hälsan. Luftfuktigheten har höjts för att bland annat få bort dammet ur luften. Bevattningen hör ihop med de moderna slipmaskinerna. Hjalmar Carlsson är också nöjd med att informationen ökat och att medarbetarna får veta allt nytt som är på gång. Det är också ett resultat av Arbetslivsfondens insats.